

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
România, America și alte țări străine 10 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Pentru plasarea la meserii.

II.

În anul trecut am accentuat lipsa unei însoțiri (societăți) pentru plasarea sau așezarea băieților la meserii și negoț.

Foloasele unei astfel de societăți vor fi nemăsurat de mari pentru noi. Societatea va da ajutor și sfat tuturor aceluia, cari se vor adresa la ea, voind a-și așeza copii la vre-o meserie. Acest lucru singur ar fi îndestulător, ca să pricepem lipsa unei astfel de societăți, căci părinții și tutorii copiilor nu vor mai orbeca încoace și încolo, ci vor ști pe sigur ce și cum au să facă, ca din băieții lor să iese măiestrii vrednici.

Dar' societatea va avea în programul său de lucru și răspândirea cunoștințelor cu privire la meserii și negoț; ea va stăruie ca tot mai mulți băieți să se aplice pe aceste cariere și va arăta, cari meserii sunt mai rentabile și de cari are lipsă mai mare poporul nostru. În modul acesta vom înainta cu pași siguri pe terenul meseriei și negoțului.

Mai departe societatea își va întinde mâna sa proteguitoare sau ocrotitoare asupra băieților orfani și săraci; nu-i va lăsa să rătăcească pe ulițe, ci îi va aplica pe cheltuiala sa la meserii și astfel va crește bărbați vrednici pentru societate.

Societatea va supraveghea băieții aplicați prin ea la meserii, va avea grije, ca ei să aibă purtări bune și ca măestrii să nu-i tracteze mășter. Va căuta ca măestrilor și neguțătorilor începători să le afle locuri potrivite și la început îi va ajuta după putință și cu ajutoare bănești.

Eată unele din marile foloase ale unei astfel de societăți.

Dar', ne va întreba cineva, cum și prin ce mijloace va putea duce în deplinire societatea toate aceste lucrări?

La aceasta întrebare răspundem, că va putea, de oare-ce ea trebuie astfel organizată, ca să poată. În afară de centrală societatea va avea filiale în toate părțile locuite de Români. Și aceste filiale vor fi ușor de creat, de oare-ce e destul 10 membri în un loc, ca să se poată constitui filiala. Credem, că în toate centrele se vor afla cel puțin 10 inși, cari să îmbrățișeze cauza, ce o va reprezenta societatea. Nu vor lipsi fruntașii țărani, nu meseriașii și

Un arbore uriaș.

neguțătorii și nu va lipsi inteligența noastră, căci societatea va lucra pentru binele nostru a tuturor. Astfel presărat întreg românismul cu filiale, ele vor servi cu informații exacte, prietoare la tot ce se ține de starea meseriilor și negoțului. Astfel lucrând cu toții în uniformitate, lucrarea societății va fi din cele mai vrednice.

Credem, că foloasele și modul de lucrat al societății contemplate reiese

destul de lămurit din cele espuse aci pe scurt. Ear' dacă privim la foloasele și binefacerile, ce le fac asemenea societăți la alte popoare, ne vom încredința și mai mult despre aceste.

O astfel de societate este înființată în Bosnia și Herțegovina de fruntași și oameni de inimă de acolo și arată rezultate îmbucurătoare. În vara aceasta, la sărbările »Asociațiunii« venind la Sibiu vrednicul nostru com-

patriot, dl Teodor Filipescu, chemist în Seraievo, ne-a făcut cunoscută această societate și a avut bunăvoința a ne pune la dispoziție statutele ei în original și în traducere românească. Îndeosebi a conferat dânsul în afacerea aceasta cu presidentul Reuniunii sodalilor români de aici, dl V. Tordășianu. Acesta mare sprijinitor al clasei de mijloc, a priceput numai decât însemnătatea unei astfel de însoțiri pentru noi și s'a hotărât încă de atunci a o întemeia, dacă va avea concursul și sprijinul oamenilor de bine.

Să urmăim deci glasului lui și al tovarășilor sei, când — în curând — ne vor chema spre a ne slătui și a face pașii de lipsă în privința aceasta. Dela noi și numai dela noi atârână ca ideia în curând să se întruzeze.

Procesele „Foil Poporului“.

Cetitorilor nostri le este cunoscut, că »Foaia Poporului« a avut anul acesta 4 procese pentru mai mulți articoli și articolași, apăruiți în diferiți numeri ai ei. Cum foaia e luată la ochi, pedepsele tribunalului din Sibiu au fost urcate de tabla reg. din Cluj. Acum este recurat al patrulea proces. În cele dintâi trei procese pedepsele fac în total 440 cor. în al patrulea pedeapsa este 90 cor. Astfel »Foaia Poporului« respective redactorul ei, dl Silvestru Moldovan, e lovit cu pedepse în total de 530 cor.

La temniță. Redactorul responsabil al »Tribunei« din Arad, dl Sever Bocu, care a fost osândit în procese de presă la 2 luni temniță, și-a început osânda în 25 Oct. c.

Proces sistat. Sunt aproape doi ani de când eminentul nostru compositor I. Vidu a fost împricinat, ca autor al cântecelor corale »Marșul lui Iancu« și »Haidetii frați«. Cântecele au și fost confiscate dela bibliotecă diocesană din Caransebeș. După-ce în restimpul acesta au fost ascultați la vre-o 30 de martori venerabili, cari cei mai mulți au mărturisit, că aceste cântece se cântă de peste 50 ani și n'au provocat rescoală, procurorul a sistat procesul, piesele au fost redactate și așa aceste frumoase cântece se pot cânta.

Alexandri. Desvălirea statutei în Iași a marelui nostru poet Alexandri, care era să se facă săptămâna trecută, s'a amânat pe primăvară.

Aci voim să remarcăm, că din prilejul desvălirii statutei, ce era să se facă, s'a văzut cât de iubită e memoria neuitatului poet, deoarece-ce în toate părțile locuite de Români s'a arătat vii simpatii față de poet. Revistele noastre cum e »Lucașărul«, »Junimea literară etc. i-au închinat câte un număr întreg, alte foi au scris articoli frumoși întru pomnirea poetului, ear' tinerimea universitară din Cluj a aranjat o serată literară în memoria lui, la care s'au cântat și declamat poezii de Alexandri, și dl V. Nițescu a ținut o frumoasă disertație, arătând rolul și însemnătatea lui Alexandri în literatura română.

Răsboiu nou? Sfătosul împărat al Germaniei a ținut zilele trecute o vorbire în Drezda, în care a făcut alușiune la primejdia războiului, zicând, că fiecare tânăr neamț trebuie să fie pregătit a apăra patria. Cuvintele aceste sunt adresate, după cum scrie foaia »Berliner Morgenpost«, împotriva Angliei.

Cu toate aceste e greu de crezut în un războiu apropiat în Europa.

Dieta Croației este convocată prin rescript regal adresat Banului, pe 10 Nov. c.

Intâlnire de ministri. Foaiei »Piccolo« din Triest îi s'a scris din Roma, că Bülow, cancelarul Germaniei s'a întâlni în San-Remo cu ministrul de externe al Italiei, ear' în calea spre casă va avea o întrevedere cu Goluchovski. Cum vedem, aceasta e întâlnirea ministrilor de externe ai statelor din tripla-alianță.

Un arbore uriaș.

— Vezi ilustrația. —

Cine nu a umblat prin codri nepătrunși din țările calde (pe la ecuator), abia își poate face închipuire ce minunății de-ale naturii sunt ascunse în sinul lor. În umbra și întunecimea tainică a pădurilor greu de străbătut, dăm de paseri cu pene pistrițe, cari fac o larmă țivitoare, zărim cete de maimuțe, cari se iau la luptă lărmuitoare, apoi milioane de fluturi și insecte în colori strălucitoare ș. a. Dar' și lumea plantelor își are minunățiile sale. Liane acățarate pe arbori, fel de fel de flori minu-

nate, dar' cu deosebire arbori feluriți, unii cu coroană ciudată, alții de mărime uriașă. Un astfel de arbore uriaș ne înfăpșează chipul nostru de azi. El este arborele de gumi albastru (Eucalyptus globulus), care crește de obicei până peste 70 m. înălțime și grosimea lui este vre-o 30 m. În boarta unui astfel de arbore, cum se vede în chip, a prânzit la masă o familie de mai mulți membri și oamenii apar pitici pe lângă uriașul arbore. Lemnul acestui arbore e foarte tare și se folosește cu deosebire la clădirea de porturi de mare.

DIN LUME.

Din Rusia.

Săptămâna trecută s'au continuat grevele și tulburările în întreaga Rusia. Cu deosebire a fost grozavă greva aplicațiilor la căile ferate, așa, că comunicația s'a întrerupt în mai multe părți și cu țările străine. Când tulburările erau să ia caracterul de rescoală, Țarul a dat în 17/30 Oct. un manifest, în care se asigură libertățile de frunte cetățenești. Anume libertatea religioasă, a cuvântului și de întrunire, drept de alegere tuturor cetățenilor, ear' legile să fie votate de parlament și oficialii să fie controlați în deregătorile lor.

Acest manifest a liniștit pe majoritatea cetățenilor, radicalii însă se tem, ca aceste să nu fie numai pe hârtie. Vom vedea.

Puterile și Turcia.

Puterile europene voiesc să introducă controlă internațională asupra finanțelor Macedoniei. La aceasta se împotrivesc Sultanul Ambasadorii au cerut în afacerea aceasta o audiență comună la Sultanul, dar' Sultanul nu i-a primit. Puterile vor da acum ultimă ear' dacă acesta nu va avea rezultat va urma o demonstrație de flotă în mai multe porturi ale Turciei. La demonstrațiune vor lua parte vapoarele de războiu ale statelor: Anglia, Franca, Italia, Austro-Ungaria și Rusia. Germania s'a abține.

Știri mărunte.

Sobrania bulgară lipsind principele din țară, a fost deschisă de ministrul president. Ministrul a accentuat în vorbirea lui înaintarea Bulgariei pe toate țările.

După pacea încheiată între Rusia și Japonia s'a pregătește și retragerea trupelor europene, cari s'au mai aflat în provincia Pecili a Chinei pentru paza căii ferate.

FOITA.

Pe mare.

— Calea spre Argentina. —

Să vă povestesc ceva despre o călătorie ce am făcut-o spre Argentina (America sudică).

În 6 Mai st. n. c. am plecat cu vaporul »Barkum«, însoțit de mai mulți Români și alte deosebite limbi de oameni. Aveam direcțiunea Bremen — Buenos Aires. Ne întrebam unul pe altul, oare-care dintre noi va fi cel dintâi care se va pleca căscând gura peste perețele vaporului — care va căpeta boala de mare? eram unii cari nici nu băgam de seamă, alții aveau nădejde în oțetul și cognacul care îl aveau pachetat prin cutere. În ziua dintâi și a doua am mers bine, eram deja tot prin canal, timpul încă era plăcut.

La a doua zi am sosit în Antwerpen (Belgia) acolo rămăsem vre-o două zile până

a mai venit și alți pasageri și s'a încărcat ceva marfă de lipsă pentru Argentina. De aicea plecarăm mai departe către Spania sosind la orașul Coruna, care este așezat la malul mării. Aici mai venim niște Spanioli pe vapor cari încă cu noi de împreună călătoreau la Argentina.

După pauză de patru ceasuri, auzim buciul vaporului de trei ori, era semnul de plecare. Plecând de aicea mai departe, am trecut pela orașele Villa Garcia și Vigo, eșind apoi ceva mai la largul mării începu și vântul a bate mai tare, ba și vaporul începea a se legăna, când în dreapta când în stânga. Sămțind unii legănatul vaporului fuga la cuter, pune plosca cu cognacul la gură și.... că doară se nu li-să facă rău din legănatul vaporului. Dar' lucru ciudat. Până ce a venit iară pe podul vaporului, îi vedeam că ei se legăna mai tare decât vaporul; ba nu trecu mult timp, băieții erau rău la năcaz, blăstămând pe cei ce i-au îndemnat se iee cognac pe vapor. Noi cei fără cognac, ce era să facem? Le dam sfatul să nu mai bea cognac

că se vor bolnăvi mai tare, mai bine să arunce ploștile în apă. Ba chiar de arun catar și pagubă ziceau, unii, dar' noi mai bucuroși vi-l dăm D-voastră și faceți ce-ți voi cu el, că zău noi mai mult cognac nu vom gusta.

În a cincea zi am sosit la Portugalia, orașul Funohal (Madeira) care împodobește malul mării cu vilele celea frumoase și cu grădinile învârstate cu fel de fel de pomi. Aicea era foarte cald, apa din mare caldă și atât de limpede, încât dacă aruncam câte un ban în apă, se putea vedea în adâncime de 3—4 metri după care înotau Portughezii și îi scoteau. Aceasta era ceva nou pentru noi.

Mai nou ne era, văzând săniile în timp de vară umblând prin oraș. Toate ulițele orașului sunt pavate cu petrii și așa de luncose, de sania merge mai ușor ca carul. Căruțe frumoase, fiacare cum sunt pela noi, aicea sunt toate așezate pe talpă de sanie și la toate se înjugă numai boi, cai de loc nu.

La 20 de zile după ziua plecării din Bremen am trecut jumătatea pământului, linia care se numește ecuator; eram în punc-

Un oaspe iubit.

Earăși a sosit în mijlocul nostru un oaspe iubit și așteptat, care ne arată zilele și sărbătorile de preste an, ne prorocește schimbarea vremii, ne dă sfaturi folositoare pentru viața de toate zilele și pentru casă, ne spune glume și anecdote vesele, făcându-ne să mai uităm de greul vieții și ne dă lucruri de cetit, mândre și pline de învătăuri...

Iubitul oaspe al caselor noastre este »Călimdarul Poporului« pe 1906 care a ieșit în tipar și ni s'înfățeșează și acum împodobit cu multe și frumoase ilustrații. Chiar în fruntea călimdarului se află chipul executat artistic al marelui *catedrale ortodoxe române din Sibiu*. Precum biserica catedrală este o podoabă pentru neamul nostru, chipul ei este o podoabă pentru »Călimdarul Poporului« pe 1906.

Urmează apoi partea calendaristică cu toate cele de lipsă: lunile, cu sfaturi și termine, cu schimbarea vremii, cu taxele de timbre, tariful postal și telegrafic etc. etc. și »Avutul nostru« național, comun: biserici, școli, însoțiri, bănci etc.

Partea literară cuprinde următoarele lucrări alese: *Un pom nobil*, (alegorie populară) de Silvestru Moldovan. — *Doina bradului*, (poesie) de G. Săpunaru. — *Ioan Pop Reteganul*, cu portret. — *Șaua Țiganului* (anecdote) de Th. D. Speranță. — *Șanta*, (novelă) de N. Gane. — *Organele simptoare ale plantelor* de I. Georgescu. — *Tudor cav. de Flondor*, cu portret. — *Ciobănașul*, (baladă) de T. A. Bogdan. — *Ioan V. Rusu*, cu portret. — *Femeia credincioasă*, poveste de Gr. N. Coatu. — *Răvașul nostru*, întâmplările de preste an dela noi și din străinătate — *Buciumul și tulnicul*, din »Dicționarul de muzică« de prof. Tim. Popoviciu, cu două ilustrații. — *Poesii populare*. — *Nora*, (poesie) de R. Cioflec. — *Păstrarea cartofilor* (articul economic). Printre toate aceste sunt resfirate multe glume, dintre cari 2 ilustrate, gâcituri, anecdote și alte mă-

tul de 28° lungime dela apus, la 5 ore după amiază ne aflam pe a doua parte de pământ. De aici mai aveam încă vre-o 10 zile până la Buenos Ayres. În timpul acesta mai întâlneam câte un vapor venind către Europa. Ca semn de salutare unul către altul vedeam steagurile ridicate în fruntea vapoarelor, apoi noi strigam vivat, hoch, să trăiască și câte și mai câte, fălăind batiste, pălării ș. a. m.

Eram aproape de Buenos Ayres, începeam a ne găta de debărcare, nu mai trecu mult și vaporul era în portul din Buenos Ayres, treptele vaporului erau așezate în regulă nu mai trebuie alte, decât jos băiete, pe uscat.

De aici am fost conduși în casa de emigrație, unde am fost tratați vre-o câte-va zile gratis, apoi ne vedeam de lucru, care deja din partea guvernului ne era dat.

Ce lucrăm, ce avem plată
Voiu scrie de altă-dată.

Buenos Ayres.

N. Susiu.

runțișuri, apoi drept podoabe 19 ilustrații, înfățișând mai mulți bărbați de ai noștri și din străinătate, vederi din războiul russo-japonez etc.

Luând în samă acest cuprins bogat și multele ilustrații, vom vedea că »Călimdarul Poporului« pe 1906, este cel mai ieftin între călimdarele noastre (40 bani și 5 b. porto), având pe lângă toate aceste avantagiul, că e făcut anume pentru trebuințele poporului nostru.

Il recomandăm deci cu toată căldura iubiților noștri cetitori.

Din Bistrița.

— Serată literară a meseriașilor. —

Imprejurarea că Reuniunea meseriașilor români din Bistrița, a început Sâmbătă în 21 Oct. seria de serate literare, ce are a le aranja tot la două săptămâni, ne-a dat dovadă că sub conducerea energicului ei president Dr. V. Onișor, — tinera reuniune numai mândrie le va face tuturor Românilor din Bistrița.

Serata literară s'a ținut în localul reuniunii din Claustrul bisericii române gr. cat. începându-se prin un frumos cuvânt de deschidere, rostit cu multă pricepere de presidentul Dr. Onișor, în care a desfășurat dezvoltarea literaturii noastre române.

Cuvântul de deschidere a fost ascultat și urmărit cu atențiunea meritată și respătit cu furtunoase aplauze.

S'a declamat »Rugămintea din urmă« de George Coșbuc și »Cănele soldatului« prin meseriașul Vasile Moldovan. Declamarea a fost peste așteptare succesă.

La punct trei, i-s'a dat cuvânt învătătorului și secretarului reun. Teodor A. Bogdan, care cetindu-și lucrarea: »Ceva despre locurile noastre și legendele lor«, prin care pe ascultători îi introduce în secretul de a descoperi și exploata folcloristica română, descriind unele scene prin cari a trecut în decursul călătoriilor sale făcute în mai multe rânduri, la sfârșit încheie cu citirea mai multor legende despre locurile din hotarul Bistriței.

Dl George Pop, măestru cismar a declamat poezia »Românul«, cu deplin succes.

Advocatul Dr. Gavrilă Tripon, a ținut o frumoasă conferință despre: »Poesia în literatură« — desfășurând însemnătatea poeziei și cetind mai multe poezii din Alecsandri și Coșbuc. Succesul a fost la culme. Dl conferențiar a fost viu aplaudat.

Tinărul meseriaș Mihailă Marian, ne-a delectat cântând Patria și amor, cu destulă pricepere și dând dovadă că e un bun baritonist.

După aceea s'a cetit prin dl George Matheiu, proprietar de tipografie frumoasă bucată »Luarea Griviței« de valorosul scriitor Sadoveanu. Dl Matheiu a fost viu urmărit.

La urmă învătătorul Bogdan, a declamat »Ițic Călare« de T. Speranță. Declamarea a fost urmată de furtunoase urale de »să trăiască«.

Ca încheiere vrednicul președinte Dr. Onișor, prin puține cuvinte, mulțamește participanților și i îndeamnă a conlucra la succesul seratelor literare ce se vor ținea în viitor.

Astfel a decurs prima serată literară. Sperând că și cele viitoare vor fi încununare cu acelaș rezultat, — zic meseriașilor noștri, numai înainte!

Cetitorule

lățește »Foaia Poporului« între
===== cunoscuții tăi! =====

Serate de-ale meseriașilor români.

Joi în 26 Octomvrie n. c. »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« și-a ținut a 10-a ședință literară sub conducerea presidentului *Vic. Tordășianu* și în ființa de față a 110 oaspeți.

Din sumarele ședințelor administrative, cetite de notarul *St. Duca*, aflăm îmbucurătorul fapt, că în cursul unei Oct. s'au încheiat 4 căsătorii între membrii corului Reuniunii. La actul cununiei acestora corul Reuniunii, sub conducerea harnicului dirigent *Candlă Popa*, a executat cântările ocazionale. Tot din acele am mai aflat, că Reuniunea în curând va da o reprezentațiune teatrală și o producțiune publică, împreună cu cântări și joc.

Presidentul Tordășianu, în cuvântul de deschidere, ocupându-se cu dezvoltarea clasei noastre de mijloc, a făcut importante comunicări din viața meseriașilor din Lugoj, constituiți și ei în Reuniune, dar' a cărei statute încă n'au obținut aprobarea ministerială. Aceasta Reuniune numără 119 membri din totalul de 311 maeștrii și 136 sodali români, câți se găsesc în Lugoj (în vătăcei rom. sunt în Lugoj 123). Dintre 25 membri fondatori 17 aparțin clasei inteligente, ear' 8 clasei meseriașilor. Scopul Reuniunii este cultivarea membrilor prin întruniri, lectură și prelegeri potrivite. Dintre meseriile îmbrățișate în partea locului, cojocarii, călțunarii și olarii sunt mai bine reprezentați, deși acestea meserii, din pricina luxului, ce tot mai mult se încuibază la poporațiunea din loc și împrejurime, nu prosperează. Economul din comune astăzi poartă cojoc, dar' acesta trebuie să fie încărcat »cu flori«, cu broderii fine, cu fire de mătășă, pe care apoi îl plătește slab; femeile plugarilor azi numai poartă »becheșul« sau cojocelul de piele de miel, colorată galbin și împodobită cu flori cusute din mătășă sau bumbac de Berlin, ci poartă vestă de catifea, brodată cu fire de aur și de argint, bluse de mătășă etc. Cu toții apoi poartă cisme și ghetete cea mai mare parte procurate dela comercianții de ghetete de fabrică. Olarii sunt concuși de ne-

guțătorii din capitală și alte orașe, dela cari plugarii își procură oale, blide, tăiere, lighiane etc. de tinichea de fabrică. Unul dintre cele mai mari neajunsuri pentru meseriași îl formează legea industrială din 1884, carea în a ei liberalitate dă voie comercianților cu marfă de plugărie etc., să poarte meseria de cojocărie și »căbănișerie« (șubari) pe lângă aplicarea unui conducător de lucrătoare (Werkführer). În această direcție mare vină poartă și unii din măestrii noștri scăpătați, cari pentru sume bagatele primesc câte un pierde vară ca învățacel pe câte 1—2 ani, pe cari apoi eliberându-i calfe, după câștigarea, tot pe cale strîmbă, a documentelor despre praxa de sodal și după câțva timp, petrecut pe sate ca cîrpaci, își scoate concesiune și se așează ca »matstor« la oraș, unde face concurență măestrului onest și cu praxa recerută. Alt inconvenient e și obiceiul rău, că măestrii cu 2—3 copii, pe aceștia îi ține tot la meseria purtată de el și nu i dă la altă meserie poate mai rentabilă și în fine, că la meseriile așa zise »nemțești« cum e zidari, lemnari, tinichigii, lăcățari, brutari etc., nu se aplică băieții de ai noștri. Reuniunea din Lugoj, conștie de acestea neajunsuri, și a propus să creeze »consorții« și »asocieri« de cojocărie etc., care să lifereze marfa într'un magazin comun, al cărui conducători se valorizeze marfa, mai departe ca măestrii înșepători dar harnici și cinstiți să fie sprijiniți parte cu ajutoare, parte cu anticipațiuni cu mici interese etc.

Trecînd la partea literară a se-ratei: școlărița Ana Petkowsky, ne-a predat bine poezia »Lacul« de Emil Sabo, ear' sodalul pantofar I. Grozav, a declamat cu multă simțire poezia »Pribeagul« de Andreiu Bîrsanu. Mititica Elena Pinciu ne-a cântat de tot drăguț »Cîntecul școlarilor«. Elenuța Șut ne a impus cu »Peneș curcanul«, predat frumos, cu pricepere și cu mult sentiment. Mult haz și veselie ne-a cauzat dl L. Bodor, sodal măsar cu monologul »Peșitorul« de Chimu, ear' d-șoara Alexandrina Baciu, tot veselă și bună, ne a încântat cu »Negustorul și nerodul«. La încheiere dl I. T. Vasilichi ne a însuflețit cu câte-va arii frumoase, esacutate dela inimă pe violina sa, pe carea adese-ori o pune în serviciul Reuniunii.

În fine s'au sortat mai multe ilustrate și 12 bucăți cărțicele, între cari 2 exemplare din »Micul calendar«, dăruite de I. Apolzan.

Presidentul Tordășianu, îmbărbătându-ne la muncă stăruitoare și îndemnându-ne a fi cu alipire cătră Reuniune, declară ședința încheiată și invită la cea din Noemvrie.

»Învîgătorul«.

Din Pianul de jos.

— Octomvrie 1905.

Am plăcutul prilej de a vă putea comunica o faptă creștinească, săvîrșită de iubiiții noștri consăteni, aflători în Ilascu Mo, (America). Rînduri după rînduri, plecat-au frații de ai noștri, cari mînați de dorul muncii și al câștigului, și-au părăsit pe cât-va timp,

unii tată și mamă, ear' alți soții și prunci ducînd cu dînsii nădejdea în D-zeu, amintirile plăcute și dorul de a se întoarce earăși acasă sînătoși.

Câte cîntece de dor și jele nu vor fi răsunat în vapoare, pe lumea întinsă a apelor.

Ei sărmanii, cari mai eri alaltăieri își săvîrșeau lucrurile lor zilnice pe câmpul îndesat de obositul pas al străbunilor, azi în mijlocul oceanului, mîne în o lume cu totul lor necunoscută, în America.

Cînd primim vești bune dela ei, ne bucurăm din tot sufletul. Și ei nu-și uită a ne face câte o bucurie și o astfel de bucurie, care în adevăr merită să fie cunoscută tuturor Românilor, cetitori ai acestei prețuite foi.

Acum vre-o 3—4 săptămăui epitropia bisericii noastre gr.-ort. din Pian, a fost plăcut surprinsă de un mandat postal, care cuprindea suma de 320 cor, colectați pentru trebuințele bisericii noastre, dela frații noștri aflători în Ilascu Mo, prin harnicul nostru consătean Șibișan, eare mai adresează comitetului parochial și o epistolă plină de iubire față de școală și sfînta biserică.

Eată și lista celor celor ce au binevoit a contribui: Ioan I. Savu 26 cor.; Savu M. Ursu, Ioan N. Șiara, George Ioan Savu, La-S. Marta, Nicolae G. G. Androne, Simion M. Timariu câte 24 cor.; Ioan M. Marta, Savu Șibișan, Ioan M. Timariu, Simion Adam, Dumitru Adam, Nicolae S. Ghitan, Ioan N. Cioran, George Dănilă, Marie Adam câte 10 cor.; Simion N. Timariu, Ioan Badiu, Simion Ghitan, Nicolae D. Cosma, Nicolae Patriu, Ioan Badiu, Ioan Adam câte 5 cor.; Aceștia suut toți fii ai comunei noastre Pianul de jos.

Sîntămîntul creștinesc și dragostea față de neam, școală și biserică a îndemnat să contribuie și alți frați de-ai noștri români de prin alte comune precum: Vasile Jan din Micăsasa, Solomon Baciu și soția din Vine-rea, George Căzan din Săcel cu câte 5 cor.; Simion George Androne, Sas-Sebeș 2 cor. 25 bani; Vasile Ispas, Ioan Ispas, Samoilă Pușan, Simion Mihu, Iosif Cibu, Nicolae Pușan, N. Căndea, Daia câte 1 cor. 12 b.; I. Munthiu, Achim Fulea, Simion Roșiu, Răhău, câte 1 cor. 12 bani; Ilie Jan, Micăsasa 1 c. 12 bani; Filimon Todor, din Ciugud 1 cor, 12 bani.

Lucrați și vă rugați. Păstrați bani albi pe zile negre, eată sfatul nostru!

Darul făcut bisericii să laudă de sine. Din partene încă ne vom ruga pentru viața și sănătatea voastră a tuturor și pentru-ca D-zeu să vă aducă în pace la vetrele voastre părintești.

I. Trifa.

Adunarea „Reun. înv. gr.-cat. din Archidieceză.

— Convocare. —

În sensul §§-lor 25 și 27 din Statutele »Reuniunii învîțătorilor din Archidieceza gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș« se convoacă Adunarea generală a Reuniunii la Blaj, pe zilele 8 și 9 Noemvrie st. n. 1905, pe lângă următorul program:

Ședința I.

1. La 9 ore a. m. participarea în corpore la serviciul divin în catedrala Metropoliei.
2. La 10¹/₂ ore a. m. deschiderea adunării generale.
3. Constatarea membrilor prezenți.

4. Raportul comitetului central despre activitatea reuniunii în anul expirat.

5. Raportul cassarului.

6. Raportul bibliotecarului.

7. Raportul comitetului redacțional al organului reuniunii »Foaia Școlastică.«

8. Exmiterea comisiunilor:

a) pentru examinarea rațiociniului pe anul 1904/5 și a proiectului de budget pe anul 1905/6.

b) pentru examinarea raportului comitetului redacțional.

9. Propuneri eventuale.

Ședința II.

1. Raportul comisiunilor exmise în ședința primă.

2. Decisiune asupra manualelor de școală folosite în școlile primare din Archidieceză.

3. Fixarea teselor pedagogice științifice pentru proxima adunare generală.

4. Desbaterea propunerilor întrate la biroul central în sensul §. 29 lit. c. din statute.

5. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.

6. Inchiderea adunării generale.

Blaj, din ședința biroului central ținută la 30 Septemvrie 1905.

George Muntean,
președinte.

Petru Ungurean,
secretar I.

Dela teatru.

Să apropie iarna, deja bate încet la ușe, prin colțurile stradelor vedem deja pe vînzătorii de castane, a venit și teatru.

Dl Bauer și-a dat, ca în fiecare an, silința să concentreze puteri cât se poate de bune în trupa lui. Vom găsi în trupa lui noi veniți și cunoscuți vechi. Așa un cunoscut vechiu e dl Stärk, stălpul trupei, simpaticul și cântărețul bun Fritz Günther-Pistol, dintre dame pururi vesela Gusti Richter. De cei noi veniți nu putem încă să zicem mult, începînd sezonul regulat abia Joi, în 26 Oct. cu piesa: Die Ehre, de Sudermann. Sămbătă seara s'a reprezentat piesa: Elga, de Hauptmann. Piesa aceasta, scrisă după o novelă de Grillparzer, are ca subiect mult cântata nestatornicie și falsitate a femeilor.

Duminecă seara s'a predat vechia operetă: Der Bettelstudent.

Luni seara s'a dat comedia: Der Veilchenfresser, ear Marți seara novitatea: Das Garnisonsmädel operetă de Raoul Mader. Rolul principal l'au avut Telloski (Trumpus) și Pistol (v. Baranyi). Afară de aceștia doi, cari au făcut o impresie foarte bună, prin jocul plin de viață și humor, a obținut succes și primadona Sablé (Stella Pl.), cu vocea ei clară, plăcută și jocul natural. Sgomotoase aplause au rechemat de mai multe-ori pe dl Stärk (Platzek) care prin jocul lui de un comic neîntrecut a stîrnit un adevărat rîset homeric. Intre actorii de-altcum străini pentru noi Români, vedem și doi Români, pe dl Moga și Stanciu. Observ, că dl Moga face un progres vedit, D-zeu îi ajute! Mercuri seara s'a repetat vechia, dar' totuși în veci neînvechita operetă: »Frühlingsluft«.

Intre alte reforme, ce le-a introdus direcțiunea teatrului, e abonamentul de afișe, făcînd posibil astfel publicului, ca în schimbul unui preț mic (3 cor.) să aibă regulat afișul de teatru. În proiect e luată schimbarea oarei de început și anume nu la 7, ci ¹/₂ la 8 să se înceapă reprezentațiile.

6lg.

PARTEA ECONOMICĂ.

B a n i i.

Omul primitiv, necivilizat, n'a avut lipsă de bani, după-cum n'are nici sël-baticul de astăzi, care toate cele de lipsă 'și-le face el, fără de a mai avea trebuință de croitor, păpucar, pâlârier cojocar, curelar ș. a. Indată-ce însă omul s'a civilizat, de nu i-a convenit ca vestminte peile dela animalele de casă sau sëlbatice, s'a născut în el simțul acela de mândrie, ca să-și facă și niște vestmințe mai după trup sau mai moderne, după-cum se zice astăzi.

Dar' fiindcă nu fiecare om era dela natură inzestrat și îndemânat întru pregătirea deosebitelor vestminte, așa s'au ales câte unul mai deștept dintre ei, care apoi le pregătea pentru toți. În modul acesta s'au ivit cei din-tăiu industriași sau meșteșugari în societatea omenească.

Meșteșugarul primea apoi în schimbul lucrului său, parte mâncarea pregătită, parte numai bucatele sau ouele, laptele, brânza ș. a. în starea lor naturală, adecă nepregătite și și-le pregătea el. Afară de acestea mai primea uneri și pui, galițe, miei, porci, sau chiar și vite mari, după-cum adecă era de cu preț și lucrul făcut.

Că meșteșugarii se plăteau la început în lipsa banilor în modul arătat, n'avem să ne prea mirăm, de oare-ce pe la sate chiar și astăzi ni-să mai dă prilej, ca să vedem același mod de plă-tire. Pe cele mai multe locuri și astăzi se plătește păstorul de vite, faurul, păzitorul de câmp și de noapte, ba une-ori chiar și păpucarul, cojocarul ș. a. tot numai în bucate.

Afără de acestea plugarii mai sê-raci dela sate, mai cumpără pe bucate tot ce le trebuie în casă, precum: lumină, petrolu, săpun, sare, țâbac, arnicu, piper, rachiu ș. a.

Pe timpul iobăgiei chiar și domnii pământeni primeau dela iobagii lor în loc de bani, lucrul cu mâna, cu carul

sau cu plugul în natură, de pildă: două zile în săptămână de lucru, a zecea parte din roadele de câmp, coaste de porc afumate la Crăciun, oue, pui, galițe, miei, și porci la Paști, ear' când se scoteau primăvara vitele în câmp, câte doi boi sau două vaci dela comuna întreagă ș. a.

Nu numai la unele din vechile popoare se aflau tipărite pe banii de metal capul unor animale de casă sau sëlbatice sau chiar animalul întreg, de unde se deduce, că acelea până la aflarea banilor încă foloseau vitele ca mijloc de schimb, dar' chiar și la unele din popoarele de astăzi.

Dar' unii din banii cei vechi de metal erau mai mari ca cei de astăzi. Cei mai bătrâni de sigur își vor mai aduce aminte de groșițele și dutcile cele de aramă. Mai de mult nice nu se făceau atâta bani, ca astăzi, fiindcă trebuințele oamenilor erau mai restrinse. Acum se fac foarte mulți bani, nu numai de metal adecă de aur, argint, nichel și aramă, dar' chiar și de hârtie.

Banii de hârtie se tipăresc cu totul în monarhia noastră de 50 milioane de suflete, în sumă 1500 milioane coroane, ear' cambiile de bani fac suma de 300 milioane coroane. Cu ajutorul acestor sume se face apoi schimbul zilnic de vânzare și cumpărare. Dacă se întâmplă, ca oare-cari note de hârtie să se prea slăbească, se se rupă sau se se pearză din circulațiunea zilnică, atunci în locul acestora se tipăresc altele noue.

Banii de hârtie se tipăresc în tipografia statului, care stă sub supravegherea ministrului de finanțe, ear' cei de metal se topesc în băile statului, cari de asemenea stau sub supraveghere numitului ministru.

Banul în circulațiunea sa să asemănă cu sângele din trupul omenească. Precum sângele ese prin vine din inimă, ca să nutrească trupul întreg, așa iasă și banul din tipografia statului, ca să nutrească milioanele de oameni, apoi sub forma de dare, competențe, consum și altele se întoarce earăși în visterile aceluia.

Cu cât un stat are mai multe mijloace de producțiune, cu atât acela e mai avut apoi și în bani și din contră: cu cât acela e mai sărac în mijloacele de producțiune, cu atât este mai sărac și de bani. Tot așa se întâmplă și cu locuitorii singuratici.

Noi Români îndeobște vorbind, am fost cam sêraci până acum în mijloacele de producțiune, de aceea nici banii nu s'au prea încuibat în pungile noastre. De aceea se recere, ca pe viitor să ne sporim mai bărbătește acele mijloace și atunci putem fi siguri, că nici banii nu ni-să vor găta din pungă.

Ioan Georgescu.

S o i a.

— Metode practice pentru preparării din »Soia«. —

Cetitorii acestei foi, precum și toți aceia ce doresc a cultiva »Soia« și au îndoială despre bunătățile acestei plante pe motive, că deși se zice că se poate face multe mâncări din ea, însă omul trebuie să aibă mașini, și prin aceasta împedecă pe mulți doritori de a o cultiva, descurajându-se de frica mașinilor — eu cu toată inima îndemn pe ori-care Român a cultiva Soie, cât se va putea mai mult și mai îndegrabă, ca să ajungem cât mai curând la îmbunătățirea hranei omului sêrac, dând totodată instrucțiunile de mai jos, pe care le-am urmat, parte după povețele primite dela persoane cu mai vechi experiențe, parte din priceperea ce am avut, și am căpătat rezultate multămitoare.

Astfel după cum va vedea ori cine, nu este de loc nevoie de mașini, toate preparatele se pot face foarte ușor și cu lucruri, cari se găsesc în ori-ce casă românească.

I. Lapte dulce. Se cântărește o cantitate de boane (cântărirea trebuie făcută ca să se știe câtă apă se se pue la fiert) și se pun la muiat în apă când boanele s'au umflat și înfrățit bine, se scurge apa ce a mai rămas și se lapădă, iar' boanele se pun într'o piură și se pisează cu sulul dela rêsboiu sau cu alt lemn până se face o pastă (ca

VESELIA.

Foia glumească a »Foi Poporului«. —

Unguroaica și Săsoaica.

O bătrână Unguroaică
Să întâlnească cu o Săsoaică,
Unguroaica nu putea
Să vorbească cu frâua
Nici frâua nu pricepea
Unguroaica ce zicea.

Dar' ele noroc aveau
Că românește știau
Și se puteau înțelege
De mai bini, doamne ferește.

Unguroaica cea făloasă
Chemă pe frâua în casă
Să-i arete ea ce poate
Să lucre la bătrânețe.

Ii arată cusături
Fel de fel de țesături

— Asta jo lucrat cu mună
Mégis ké sunt cam botrină.

Frâua mereu lăuda
Apoi mereu să mira
Oh, Herr, Oh Herr
Wé hisch, Wé hisch.

Ori și ce frâua vedea
Ea tot mereu să mira
Oh Herr, Oh Herr
We hisch, We hisch.

Unguroaicei nu-i plăcea
Ce vorbe frâua zicea,
Nici nu i-a mai arătat
Ce lucruri a mai lucrat.

Frâua mereu aștepta
Să-i mai arete ceva
Dar' bătrâna Unguroaică
Să întoarce la Săsoaică.

— Jo aret la dumneata
Ce jo lucrat cu muna

Și dumneata zici la mine
Oh Herr, Oh Herr ce bine.

Asta la mine nu place
Ce dumneata cu min' face
Jo nu hoher, hoher
Ké jo cinstit mujer.

Frâua sta și să mira
Ce zice Unguroaica
Eșind pe ușe afară
Oh Herr jé, O Herr iară.

Unguroaica apoi încă
După frâua așa strigă:
— Ba tu hoher jești,
Ba tu hoher jești.

Buenos-Ayres.

N. Suolu.

Mărunțisuri.

Unde sunt banii.

Măriuca, fetiță de 6 ani, e trimisă într'o zi de maică-sa la băcănie să cumpere miere. Ea intră în prăvălie, cu un ol în mână și zice:

aluatu) de nu se mai simt noduri între dejete când o încercăm.

Pasta măruntă se pune într'o oală curată, se pune apă peste ea de 10 ori cât a fost boanele și se pune la foc să fiarbă. După ce a dat în clocote de 4—5 ori, se ia de pe foc, se strecoară printr'un tifon curat sau printr'o sită deasă în alt vas, lichidul trecut prin sită va fi laptele, căruia i-se adaugă puțin zahăr sau puțină sare de bucătărie, spre a-și căpăta gustul adevărat.

Poate că vor fi persoane cărora nu le va prea plăcea mirosul laptelui de Soie, în acel caz laptele făcut se va mai fierbe încă odată și atâta până ce mirosul se va perde prin evaporație.

Se recomandă, ca apa întrebuințată pentru lapte să fie de ploaie ori zăpadă, iar în lipsă poate fi și de isvor, însă nu aspră sau văroasă.

Aceasta preparație se face în timp de 60—90 minute.

Drojdiiile rămase în strecurătoare sau în sită se întrebuințează în pâne ori se dau la vite sau la paseri, cari le mănăcă cu mare plăcere.

II. Lapte bătut, încheșat și brânză. Pentru acestea se face cu laptele dulce de Soia ca cu laptele dulce de vită, punând la el pentru brânză chiag.

III. Pânea, mălaiul și mămăliga. Pentru aceste preparate Soia se întrebuințează măcinată, apoi cu făina obținută în amestec cu cea de grâu pentru pâne, sau cu cea de cucuruz pentru mălaiu sau pentru mămăligă, se face întocmai ca cum ar fi singure de grâu sau de cucuruz. Amestecurile pot fi de $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, până la $\frac{1}{10}$. Soie, și restul de făină de grâu sau cucuruz. Se poate face pâne și numai din Soie goală, însă este prea grasă și costă prea scump, acuma fiind puțină.

Omul sêrac se poate hrăni foarte bine cu pânea sau mălaiul făcut mestecat cu Soia, fără a avea nevoie de legume.

Deocamdată aceste sunt preparațiile despre care am cunoștință și pe

care le-am încercat în acest an, fiind primul an pentru mine în care am cultivat Soia; mai târziu voi scrie despre cafea și ceaiu.

Nicolae Radu.
plugar în Nucet.

Însămănătatea reuniunilor cu privire la înaintarea poporului Român.

— Disertațiune de Iustin Soherca inv. —

Motto: »In unire e puterea«.
(Urmare.)

Fiind vorba de negoț îmi va zice cineva: »Noi nu ne pricepem la așa ceva, pe noi ne înșală, căci ca Jidovul nu-i nime de a dracului«...

Nu ne pricepem și ne înșală?... Doară și noi avem minte să ne știm valoriza produsele noastre. Ne cugețăm asupra timpului potrivit pentru comerțierea cutărui product, îl vindem când se plătește și apoi dacă îți dă prețul adevărat, cum se fi înșelat?...

În privința aceasta ne putem lumina înființând reuniuni comerciale.

Vedeți dragii mei, însemnătatea reuniunilor?

Înființați reuniuni căci sunt bune, folositoare, căci nu au alt scop decât luminarea voastră! Înființațile, căci ele sunt menite anume pentru voi!...

Mi-am rezervat la fine trei soiuri de reuniuni, cari sunt mai acomodate, mai ușor de înființat și la sate. Despre aceste voiesc a vorbi puțin mai amănunțit. Acele sunt: Reuniunea de desdaunare, înmormântare și de temperanță.

Vitele la plugarul român formează averea principală.

Românul când nu are vite e calic, fiindcă locurile locuite de el sunt mai acomodate la ținerea lor, mai departe natura și ocupația sa principală îi este economia de vite.

Din vite își plătește dările, în mare parte dela ele își trage hrana și îmbrăcăminte, cu ele își lucră moșioara cu un cuvânt: când are vite, are de toate.

Capitalul de bani ce-l are în ce și-l bagă dacă nu în vite?... În vite, căci dacă D zeu le dă rënd bun și le ferește de morburi, banii cresc în ele... Și e bine așa.

Dar' și vitele sunt supuse morburilor și au și ele sfârșit cândva.

Adeseori — cu durere — vedem oameni negri ca tina de superați, întrebați fiind de cauză își răspunde cu lacrimi în ochi, că au păgubit cu un bou. I sa surupat la munte și a rămas calic... Bietul, are dreptate. A rămas sêrac, e adevăr!

Inchipuiți-vă oameni buni, omul cu paguba e îngreunat cu familie grea. Sumulița de bani ce biată a avut-o strânsă D zeu știe cu câtă trudă, a băgat o în o păreche de boi ca să se poată lucra pământul și să fie și el om între oameni.

Și iată, îl vedem păgubaș, că știți și D-voastră, că »așa se rupe unde e mai subțire«.

Cutrieră satul, rugând pe toți să se însoțească și să cumpere carnea.

Românul dela fire e milos, merg și-și iau unul un »font«, altul doi, sau să însoțesc și cumpără »un fârtai întreg«.

Nu-i vorbă, banii deși nu toți, îi ies bietului om păgubaș.

Dar' un necas nici odată nu vine singur, ci trage după sine pe alte două sau trei. Așa și cu bietul om al nostru.

Necasul cel dintâi îi vine dela Jidovul, ce ține în arândă străngerea »acțișurilor«.

Bietul de el, ori nu a știut, ori în supărarea sa a uitat, că nu i-a fost iertat a vinde nici o bucătură din carne până ce va plăti Jidovului »acțișul«. Și apoi Jidovul e de limbă și de lege străină. El nu cunoaște mila și nici crezământ nu dă, ci se bucură de asta, face arătare și apoi vine pedeapsa pe bietul păgubaș, ori apoi Jidovul îl silește pe cale de »pace«, a-i plăti »acțișul« întreit sau împătrit!...

Al doilea necas îi vine dela medic, căci a vândut carnea fără concesiune!... Face și el arătare și vine a doua pedeapsă...

— Te rog să-mi pui aici de trei bani miere.

Băcanul ia olul, îi toarnă miera și apoi îi cere banii.

— Banii? zice fetița. Banii sunt în fundul olului.

Ileu beat.

Un Român se întâlnește cu un Țigan, căruia îi plăcea horinca, și-l întreabă:

— Măi Țigane, n'ai aflat un ileu beat, cu un Țigan pe după cap, înspre însărat, la margine de sat?

— Aflat, n'am aflat, Român blăstemat, dar' de unde știi că ileul a fost beat?

Cântec haiducesc.

Com. de Petra O. Orlățeanul.

Azi e Luni și mâne-i Marți,
Mercuri de gendarmi legați
Joi în temniță m'au dus,

Vineri în fiare m'au pus.

Sâmbătă m'au judecat,

Duminecă am tot plâns.

Luni mă uitai prin roștea,

Doară ved prietini de-ai mei,

Marți mă uitai pe fereastă,

Și-mi văzui a mea nevastă,

Cârpa neagră impropodind,

Cu păpușii tropoind,

Cu poalele vânt trăgând.

Ea din graiu așa grăia:

Sloboziți-mi pe badea.

Că mi-l mănăcă temnița,

Dar' domnii din graiu grăiau

Atunci noi l'om slobozi,

Când tu ne vei mătura,

Temnița cu rochița,

Și treptele temniței

Tot cu vârful coșiței.

Din valorile vieții.

Fiul mașter.

Lângă zidurile Romei eterne locuiește la moșia sa Iosif Gambini, un om cu stare. Săptămâna trecută el a mers la Ancona, având acolo nește trebi și lăsă acasă pe nevastă-sa Angela și pe fiul ei mașter, Ludovic Gambini. Ludovic era băiatul fratelui mai mic al lui Iosif Gambini. Tatăl său se îndrăgostî acum vre-o 20 de ani în o frumoasă fată de țeran, cu care avu un băiat, pe Ludovic, care acum e de 19 ani. Băiatul îl crescă mumă-sa ca bastard, dar' când fu de trei ani mumă-sa se bolnăvi greu și muri. Pe patul de moarte însă tatăl băiatului se cunună cu ea și așa Ludovic deveni legitim și tatăl său îl luă la sine. Nu preste mult el se căsătorî de nou, cu Angela, dar' la câțiva ani muri, lăsând pe copilul său de tot orfan. După ce trecu anul de jele, Iosif Gambini luă în căsătorie pe vduva fratelui său, pe Angela și așa Ludovic deveni copilul mașter al unchiului său. Dar'

Bietul om e și pagubă și cu gloabe strașnice, așa încât o mare parte din prețul vitei ori merge în punga Jidovului ori în pedepse.

Și a rămas în adevăr sărac!... Nu voi aminti necasul ce l'ar avea când paguba aceasta l'ar fi ajuns primăvara pe timpul lucrului...

Este mijloc de scăpare și ajutorare în privința aceasta.

Mijlocul îl poate găsi ori cine, căci nu e altul decât »Reuniunea de despăgubire«.

Reuniunea are de scop de a șterge lacrimile din ochii nenorociților păgubași de vite.

Membrii săi plătesc în tot anul o sumă foarte neînsemnată de bani, din această la un cas de pagubă, membrul păgubaș primește imediat prețul vitei.

Nu e aceasta o instituțiune din cele mai frumoase și nobile?... Spuneți D-voastră, n-ați fi bucuroși când la un cas de pagubă — Doamne ferește — ați primi suma cu care ați păgubit?...

Vedeți dară câtă bucurie, cât folos și câtă binecuvântare aduce o reuniune de aceasta?!... Mai adaugem scutirea de eventuale pedepse.

Mijlocul îl avem în mână numai trebuie folosit, să înființăm deci reuniuni de desdaunare!

O instituțiune nu mai puțin salutară este »Reuniunea de înmormântare«.

Aceasta Reuniune în linii generale o putem asemăna cu cea de mai înainte, căci scopul ei încă este un fel de despăgubire sau mai bine zis asigurarea cheltuelilor de înmormântare.

Dauna cea mai mare a unei familii, este pierderea căpeteniei sale sau a unui membru din ea.

Dauna aceasta e de multe ori așa de simțită și mare, încât nu există avere pe lume și nu-i în stare nime a o despăgubi!

Câți orfani și veduve rămân fără sprijin și fără de a avea cineva tragere către ei!...

Durerea acestora, înzădar am proba a o măsurăm cu gîndul, căci nu o putem. — Nu o știe nime decât D-zeu și cei ce pătesc!...

(Va urma.)

Băiatul se simțea foarte nefericit. Unchiul său îl tracta bine, dar' Angela de multe ori îl imputa obârșia sa îndoelnică, ca bastard. Aceasta avu de urmare, că Ludovic simțea tot mai mare ură față de Angela. Ura aceasta, care creștea din an în an, îl înduplecă la răsbunare.

Folosindu-se de lipsa de acasă a unchiului său, după-ce preste zi se certă de nou cu Angela, noaptea năvăli în odaia ei și o ucise cu un pumnal, apoi aprinse patul pe care se afla moarta și așa în curînd se aprinse casa întregă. Pompierii stînsură focul și aflară trupul ars al Angelei, dar' pe care se vedea că a fost străpunsă cu pumnalul.

Pe când sosi acasă dela Ancona Iosif Gambini, află casa scrum, pe nevasă-sa ucisă și pe Ludovic în temniță, căci el fu prins ca ucigaș.

Eată o întîmplare tristă din valurile vieții!

Premiații expoziției de vite a XV,

aranjată la 22 Oct. n. 1905 în Vestem de »Reuniunea rom. de agricultură din comitatul Sibiu«.

Grupa I. Tauri.

Comuna politică Bungard și comuna politică Vestem, câte 8 cor.

Grupa II. Vaci.

Nicolae Gurea, econ. Mohu și Ios. Tatu, ec. Cașolț, câte 8 cor.; N. Ursu, N. Banciu, ec. Bungard, Simion Balteș, ec. Bradu, Nic. Vlad, paroch, Șelimbăr și Nic. Țoța, econ. Vestem câte 6 cor.; Man Poplăcean, ec. Șelimbăr și George G. Bozdoc, ec. Vestem câte 5 cor.; Nic. Cimpoa, ec. Sadu 4 cor.; Dem. Bunea, par. Sadu și And. Dărăbanț ec. Vestem câte 3 coroane.

Grupa III. Junince și Tăurenci.

a) Tăurenci: Man Poplăcean, econ. Șelimbăr și Ioan Druhora, par. Boița câte 5 cor.; b) Junince: George Com. Ursu, ec. Bradu 6 cor.; Irimie Milea, ec. Șelimbăr, Moise Dorobanț, ec. Vestem și Ioan Bădilă, ec. Bradu, Teodor Stoia, inv. dir. Vestem câte 5 cor.; Ioan Man, ec. Boița, Petru Rusu, ec. Tălmăcel și George I. Hașeganu câte 4 cor.; Iosif Tatu, ec. Cașolț, și G. D. Bosdoc câte 3 cor.

Grupa IV. Viței și Vițele.

Ioan Gibolar, ec. Bradu și Ioan T. Cărașiu ec. Vestem câte 4 cor.; George Rusu, ec. Tălmăcel, Elena I. Popa, ec. Vestem, Nicolae Banciu, ec. Bungard și Irimie Roman, inv. pens. Tălmăcel câte 3 cor.; Ioan A. Mărginean, ec. Vestem și Nic. Gurean, ec. Mohu, câte 2 cor.

Grupa V. Berbeci.

Ioan Cocoș ec. Boița și Ioan Zacharie ec. Boița Petru Fântână, econom Tălmăcel câte 5 cor.; Ioan Săvoiu ec. Sadu și Nicolae Hânsa ec. Boița câte 4 cor.

Grupa VI. Oi.

Nicolae Bratilesco, ec. Boița și Mihail Răducan, ec. Tălmăcel câte 5 cor.; Ioan Dăncăneț ec. Sadu 4 cor. și Petru Fântână, ec. Tălmăcel 3 cor.

Vestem, 22 Oct. 1905.

Aureliu Moga, membru de incr.	Dimitrie Bunea, memb. de incr.	Schleb, protopretor.
I. Chirea, v. pres.	V. Tordășanu, secretar.	

Regule școlare!

În praxa mea de învățător mi-am dat silința, ca să introduc școlarii la niște reguli, cari sunt neapărat de lipsă pentru susținerea sănătății copiilor încredințați nouă spre creștere.

Ele sunt următoarele:

Îndată ce ne deșteptăm dimineața, ne sculam, ne spălăm bine cu apă rece și cu săpun față, grumazii și peptul, ne curățăm gura, ne peptenăm, ne curățăm hainele și păpușii de prav și de tină și astfel plecăm la școală. Mănile și unghiile în totdeauna să fie curate. Nasul ni-l ștergem numai cu batista, care trebuie să fie curată. Trebuie desvâțați copiii de răul obiceiului, de a-și șterge nasul cu mâneca laibăru-

lui, sau cu cămașea. Când am ajuns la școală, ne ștergem bine păpușii și numai astfel intrăm în școală.

Earna copiii trebuie dedați, ca paltoanele, zegile, sumanele, șalurile și alte haine mai groase să și-le pună pe cuerile aflate în păreții școlii, căci dacă ar șede în școală îmbrăcați și învaliți cu ele, s'ar îmbolnăvi.

Timpul liber să-l petrecem în loc liber, în curte, în grădină, ear' dacă plouă, ninge sau e vînt în coridoarele școlii. În timpul acesta în sala de învățămînt să se deschidă ușa și ferestrele, ca să se aerizeze. Mai departe să ne îngrijim, ca focul în școală să se facă cu lemne cât de bine uscate, verzi și putrede dau un miros neplăcut și prin aceasta strică tot aerul. În fine școala și tot ce se ține de școală să fie în stare bună și curate,

Cînd umblăm, stăm, sau ședem să ne ținem corpul drept. La cetit, la scris și la desemn să nu ne plecăm de spate, ci în tot timpul partea superioară a corpului să fie dreaptă. Când ședem bine, ca talpa întregă să fie pe pardiment.

Să ne îngrijim ca razele soarelui să nu cadă de-adreptul în ochi, pe carte, pe scrisoare, pe desemn, căci lumina prea puternică ne vatămă ochii.

Pe tablă să scriem legibil și cu litere cât se poate de mari.

Să obicinuim copiii, ca să ne spună dacă nu ved bine dela locul lor, dacă nu aud tot ce le spune învățătorul, dacă sunt bolnavi, sau vecinii lor sunt bolnavi.

George Iftu,
învățător

Știri econ., comerc., jurid., industr.

Roada în România. În România s'a făcut anul acesta grâu bun și mult ca nici odată. Cu totul s'au făcut 36 și jumătate milioane hectolitri grâu, care a adus venit țerei în suma de preste 370 milioane lei. Roada rapiței e de 3 milioane hectolitri și a adus venit de peste 32 milioane lei. Secară s'a produs cam 2¹/₂ milioane hectolitri, orz cam 9 milioane hectolitri, ovės cam 6¹/₂ milioane hectolitri, în cam 118,000 hectolitri, cucuruz cel puțin 23 milioane hectolitri. Țara are lipsă pentru consumația dinlăuntru de 13 milioane hectolitri cucuruz, deci îi rămâne și pentru export cam 10 mil. hectolitri.

Tîrg de galițe. Tîrgul de galițe ce-l aranjează reuniunea economică din comitatul Arad, proiectat pe 27—29 Octomvrie c. s'a amînat pe 10—12 Noemvrie c.

Cel dintău plug cu benzin — în Ungaria, după cum scrie »B. E.« îl are groful Iuliu Károlyi. Acest plug, pe care îl poartă un motor de benzin, l'a cumpărat din Paris cu 8000 cor. și face probe de arat cu el pe moșia dela Tibortelep.

Plugul ară brezde în lățime de 75 cm. și 100 metri în 4 minute. Deodată taie trei brezde încolo și trei înapoi. Că oare se plătește acest plug — numai după asta se va putea ști.

SFATURI.

Intrebuintarea cenușei la cultura grădinei. — Cenușa este cel mai bun gunoiu pentru acele plante, cărora le trebuie la creștere o materie așa numită caliu. Caliu se află în fiecare cenușe din lemne. Gunoiul din grajd nu are în sine atâta caliu, ca cenușa. Cele mai multe legume, mai ales salata, bobul, mazărea și lintea tânjesc timpuriu, dacă nu presăram cenușă înaintea săpatului din grădină. Cenușa presărată pe straturi este și un mijloc foarte bun de a scăpa de melci și insecte, mai cu seamă de purici de grădină, cari nimicesc legumele.

Cenușa este gunoiera cea mai bună pentru struguri, căci bobitelor strugurilor le trebuie foarte mult caliu. E foarte bine, ca să presărem cenușa toamna împrejurul rădăcinii pomilor, căci nu numai că ei produc în anul viitor roade îndestulătoare, dar' plouând pe cenușe, se formează leșie, care pătrunzând în pământ apără rădăcinile de insecte stricăcioase.

Căutați deci bunilor economi și nu aruncați cenușa afară pe sub garduri, ci duceți-o în grădinile voastre și presărați-o pe straturi, căci veți vedea, ce folos va aduce ea.

Mai cu seamă eara se strânge atâta cenușe, care se mătrășește fără a gândi la folosul ei. Strângeți-o cum se cade pentru primăvară, ca să aveți pentru straturi.

FELURIMI.

Cele mai mari biserici din lume. Biserica Sf. Marcu din Veneția (Italia) poate cuprinde 7.000 de persoane; catedrala din Orleans (Francia) 8.000; biserica Sf. Dominic din Bolonia, (Italia) 11.000; catedrala din Pisa (Italia) 12.000; catedrala Sf. Patrick din New York 18.000; biserica Sf. Sofia din Constantinopol 23.000; biserica Sf. Paul din Londra 25.000; catedrala din Colonia (Germania) 30.000; cea din Milano 37.000 și catedrala Sf. Petru din Roma 54.000 de persoane.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Vidrasu.

Cu ocaziunea petrecerii aranjate de inteligența română din Vidrasu în ziua de St. Marie 15/28 August 1905 au intrat dela prea stimații oaspeți suprasolviri benevole, cărora le exprimăm și pre aceasta cale sincerile noastre mulțămiri:

Domnii frații Bratu arendatorii domeniului Șuluțian din Vidrasu 16 cor. 80 bani, Măjai Ferencz, not. cerc. 2 cor. 40 bani, Valeriu Platon, inv. Lascud 40 bani. Vasiliu Cioban, inv. Mădăraș 40 bani, Augustin Popu, inv. Șăușia 40 bani, Vasiliu Costea, inv. Supădure 40 bani, Ioan Roman, stud. secstan, 40 bani Uroi, Filon Roman, ped. abs. Uroi 40 bani, Elie Lupu, paroch Balintfalău 1 cor. Familia Precup, Șăușia 1 cor. Familia Socol Uroi. 3 cor. Dumitru Samărghițian, Orba par. 1 cor. Familia Voda, Vaidei 1 cor. Georgiu

Danilă, paroch Bonyha 1 cor. Emiliu Galea, comerciant Korod-St.-Mărtin 2 cor. 40 bani Ilariu Nicoară cancelist, Teaca 1 cor. Familia Orbean, paroch Iclănză 1 cor. Aurel Oros Rusu, proprietar Loco 2 cor. 40 bani. Prin poștă am primit dela marinimoșii domni: Nicolae Oprean, comerciant în Murēs-Vásárhely 2 cor. Stefan Stoicoviciu, paroch M.-Cristur 2 coroane. Venitul brut e de 139 coroane din care subtrăgându-se speșele avute rămâne un venit curat de 66 coroane 76 bani, din care în ziua următoare s'a comandat pe sama școalei din loc recușiteie necesare de învățământ. În fine aducem tuturor prea Stimaților domni și doamne cari au binevoit a ne onora cu prezența lor, mulțămitele noastre sincere.

Vidrasu, la 28 Septembrie 1905.

Comitetul aranjator.

Biblioteca ieftină.

Cea mai ieftină bibliotecă este »Biblioteca »Foi Poporului«, din care au apărut până acum următorii 6 nri, de cuprins variat și întocmiți anume pentru trebuințele poporului nostru, anume:

Nr. 1. Din vitejiile poporului românesc. Nichita Balica de Silvestru Moldovan. Movila lui Burcel de V. Alexandri. 20 bani.

Nr. 2. Din literatura populară română. Doine și strigături. Culese de Nicolae Regman. 20 bani.

Nr. 3. Din lumea poveștilor. Găsitul, poveste de Emil V. Degan. Punga cu noroc și căciula fermecată, poveste orientală, prelucrată de Silvestru Moldovan și Craiul Mateiaș și bătrânul plugar, anecdotă de Silvestru Moldovan. 20 bani.

Nr. 4. Pomăritul. (Sfaturi în formă de dialog), de Iustin Sohorca, învățător. 20 bani.

Nr. 5. Din trecutul omenimii. Ulisse regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan. 20 bani.

Nr. 6. Ris și veselie. (Anecdote și glume.) 20 bani.

Nr. 7. În pregătire.

Fiecare nr. costă 20 bani, toate la oaltă 1 cor. 20 bani și porto 10 fil.

Cine vrea să-și facă cu spese puține și pe nesimțite o frumoasă bibliotecă, să-și procure aceste broșuri și cele ce vor urma. Bani se pot trimite de odată cu abonamentul la foaie.

CRONICĂ.

Viriliștii români ai comitatului Sibiu pe anul 1906 sunt următorii: Escelența Sa Ioan Meșianu, metropolit, Ioan de Preda, Dr. Octavian Rusu, Ioan G. Bozdog, Partenie Cosma, Ioan Baptist Boiu, Ioan Popa, Petru Comșa, Iacob Isdrailă, Alecsandru Lebu, Ioan Răducu, Teodor V. Păcățian, Nicolau Nadasdy, Ioan Drăgan, Stelian Moga și Teodor Popescu.

Procesul pentru mănăstiri. »Telegraf-Român« scrie: În procesul intentat bisericii sârbești pentru mănăstiri, din parte contrară s'a dat excepție în contra competenței tribunalului regesc din Budapesta de a judeca în acest proces, fiind-că cele mai

multe mănăstiri se află pe teritor croat. Tribunalul reg. din Budapesta a respins însă excepția și s'a declarat pe sine competent să judece în merit în atacarea mănăstirilor.

Un colonel ture despre armată română. Cu prilejul banchetului militar din Botoșani, la toastul generalului Manu colonelul turc Cheket Bey, decanul atașajilor militari, a răspuns printr'un toast mai lung, în care a zis următoarele: »Mă simt foarte fericit de a vă exprima toată plăcerea pe care am avut-o în timpul acestor mari manevre regale ale corpului 4 de armată, căci aceste mari manevre ne-au procurat odată mai mult prilejul de a admira de aproape eminentele calități militare ale distinșilor voștri ofițeri și frumoasa ființă a trupelor române, a căror rezistență și sobrietate sunt de toată lumea recunoscute«.

Banenote false a 10 cor. În Budapesta, cât și în unele părți în provincia au început a circula iarăș bancnote false, de astădată de 10 cor. Falsificatele sunt fabricate pe cale fotografică, au coloare lila deschisă, hârtie dură și textul german este foarte necetef.

Guvernul Fejérváry a numit câți-va fișpani noi, precum în Cluj, Arad, Budapesta etc. cum și guvernator nou pentru Fiume, anume pe contele Szapary Pavel, care și-a ocupat deregătoria în 3 Nov. c.

Statue papei Piu X. Fostului patriarh al Veneției, Iosif Sarto, acum papa Piu X. lumea catolică i-a ridicat statuia în orașelul natal al său, în Riese. Ideia la aceasta a dat-o o doamnă din Veneția și a pus-o în lucrare patriarhul de acum al Veneției, Cavallari, care a pornit o colecție. Statuia a fost desvilită acum, e lucrată de sculptori venețiani și e minunată.

Aviz. În Cugir (Kudsir) comit. Hunedoarei, se află un taur rasa Pinzgau curat de 1¹/₂ ani foarte frumos, bine dezvoltat. Cei-cedoresc să-l cumpere să se adreseze la scrisul — Avram Berian.

Tipicul preoțesc. Dl. Tit Bud, vicariul Maramureșului, aduce la cunoștință, că își scoate »Tipicul preoțesc« în a 2-a ediție. Prenumerările se pot îndrepta la d-sa. (Mărmaros-Sziget) Prețul cărții e 2 cor. 20 fil.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare din prilejul sârbărilor »Asociațiunii« au mai dăruit: Dr. Stefan Pop, deputat dietal și dna Eugenia (Arad), ambii 2 cor.; Dr. Cornel David, medic (Orăștie); Petru Muntean, măestru cococariu (Sebeșul-său), 40 fileri; Dionisiu Trifan și soția sa Elena Trifan (Blaj), fiecare câte 20 fileri, dna Eugenia Ionescu n. Grecu (Băcău). 2 cor.; Ioan Corbu, notar la sed. orf. (Bistrița) 1 cor.; Constantin Proca, par. (Rășnov) 20 bani; 6 oameni dela Pankievitz 1 cor. 20 bani; Iulian Popescu, cassariu la »Albina«, 1 cor.; Ioan Moldovan, notariu (Bobohalma), Dr. Iuliu Popp, I. Pepa, protopresbiter (Buzias), Daniil David, senetor magistr. (Orăștie) fie-care câte 2 cor.; Dr. Teodor Mihaly, deputat dietal (Dej) 3 cor.; Petru Călțunar și doamna Aneta Călțunar (Orșova), ambii 2 cor.; doamna Letiția Dr. Bologa, doamna Luisa D. Rațiu, ambele câte 40 b.

La acelaș fond au mai dăruit: Protopresbiterul Nicolae Borzea din Făgăraș, din prilejul hirotiesirii sale 5 cor. Oaspeți dela nunta dlui George Trifan cu dșoara Elena Grindeanu, prin vicepresid. George Poponea 1 cor. 70 bani; oaspeții de la nunta controlorului Nicolae Stoica, cu dșoara Cioflec, prin vornicul Ioan Imberuș 3 cor 23 bani; Ioan Crucin, sodal pantofar și Ioan Armean, sodal faur, din prilejul eliberării lor de calte, câte 80 bani; apoi dl Dr. Virgil Cioban, capelan c. și a. militar, 1 cor.; Dr. Ioan Lupuș, prof. semin. 1.50 cor.; oaspeții dela nunta pantofariului George Săsărman cu dșoara Maria Grindean, anume la inițiativa dlui P. Bânda, inv., în total 3 cor.; din cari nașul I. Roman, trizer 1 cor. și în fine Vic. Tordășianu 20 b.

La „Reuniunea rom. de agricultură din com. Sibiu“ au fost primiți membrii ordinari dñii Dr. I. Dobre, funcționarul consistorial, Dr. I. Fruma, avocat, Dr. Nicolae Bălan și Dr. Ioan Lupaș, ambii profesori seminariali și Victor Fincu, funcționar consistorial.

Nenorocire pe calea ferată. În apropiere de stațiunea Bêrzova s'a ciocnit în o noapte din săptămâna trecută două trenuri de povară, cari plecaseră unul după altul. Șapte vagoane s'au sfărâmat și locomotiva a căzut din șine, oameni însă nu s'au nenorocit.

La regele României. În 22 Octombrie comandantul de corp din Sibiu, Gaudernack, însoțit de alți ofițeri superiori, s'a prezentat la regele României, Carol, la Sinaia, cum face de obicei fiecare comandant militar al Ardealului, când își ocupă postul. Gaudernack și soții săi au fost primiți foarte bine la castelul Peleș, atât din partea regelui, cât și a prințului moștenitor.

Regele Spaniei în Viena. Tânărul rege al Spaniei va sosi în Viena la 13 Noembrie c. Magistratul a votat 20 mii cor. pentru împodobirea ulițelor pe unde va trece regele oaspe.

Filoxera s'a constatat în viile comunelor Săsciori și Șibișel (comit. Sibiu); ministrul de agricultură a pus viile sub carantină.

Sămănăturile. După rapoartele sosite la ministerul de agricultură, lucrările economice în Ungaria în decursul lunii Octombrie în unele locuri au încetat, din cauza vremii neprimicioase cu ploii reci și ici-colea cu ninsoari. În ținuturile deluroase s'a sfârșit sămănatul și în unele locuri sămănăturile au și răsărit. Mai frumoașă e secăra, în Ardeal a răsărit frumos și grâul. Afară de ținuturile de pe malurile Tisei, nutreț este în toate părțile. Roadă viilor în general e bună mijlocie; calitatea mustului e bună. Poame nu sunt multe, dar' roada de napi și de crumpene e multumitoare. Ici-colea s'a întârziat cu scoaterea lor.

De-ale vremii. Săptămâna trecută după ploii reci, a nins în mai multe părți, atât la noi, cât și alte țări din Europa. În părțile noastre a nins pe la Sibiu, Sighișoara, Orăștie, Cluj, Zălău, prin Maramureș etc. Culmile munților și dealurilor au fost albite de zăpadă, dar' ea la țară s'a topit în curând de razele soarelui. De Luni încoace este vreme frumoasă, senină, cu soare strălucitor, dar' cam rece, cu deosebire sara și dimineața

Confiscată. De nou a fost confiscată o foaie unguerească din Pesta, »Budapest« pentru un articol al deputatului dietal Rátkay, intitulat »Comediantul bătrân«, în care scrie necuviincios despre Maiestatea Sa.

Gendarmii. Mai săptămâna trecută doi gendarmi au avut gâlceavă în Kászón-Altiz (Sécuime) cu mai mulți Sécui la casa comunală și au pușcat un om. Ei au fost prinși și s'a pornit cercetare.

Acum se scrie din Szekszárd, că nește gendarmi beți au atacat în drum pe nește Țigani nevinovați și au rănit greu cu săbiile pe o Țigancă și doi copii. Gendarmii au fost trași la răspundere de comanda gendarmerească și vor fi pedepsiți — Așa le trebuie!

Dela marginea nordică a Câmpiei ni-se scrie, scrie, că și pe acolo a nins săptămâna trecută, dar' zăpada s'a topit. Se vede, că iarna numai și-a încercat puterea. — Despre roadă ni-se scrie, că preste tot a fost mai bună ca anul trecut. În vii n'a fost roadă, căci sunt nimicite de filoxeră. Fân a fost destul, dar' ploile din urmă i-au cam stricat.

Cununia. Viorica Pop și Silvan Coruțiu, învățător își vor sêrba cununia Mercuri în 8 Noembrie 1905 la 4 ore p. m. în biserica gr.-catholică din Bistrița.

Istoria bisericii române. Academia română a însărcinat pe învățatul profesor de la universitatea din București, Iorga, de a scrie o istorie a bisericii române din Ardeal. Spre acest scop dl Iorga face călătorii prin Ardeal, adunând date și vizitând bisericile românești. După-ce a vizitat bisericile din sudul Ardealului, a parcurs Munții-Apuseni, ear' săptămâna trecută a fost în Cluj și jur, de unde a plecat spre Gherla-Năsăud.

Expoziția de poame din Mercurea și sêrbările aranjate cu acest prilej, s'au făcut conform programului publicat. Expoziția a reușit foarte bine; au fost espuse multe soiuri de poame escelente. Adunările preoțești și învățătoarești, cum și sêrbările au succedat deplin. Muncă serioasă și multă însuflețire și veselie. Mai pe larg în nr. viitor

Convocare. Despărțământul Reghinului, aparținător reuniunii învățătorilor gr.-cath. din Archidieceasă în înțelesul statutelor sale și conform concludului luat în adunarea precedentă, își va ținea adunarea generală de toamnă la 11 Noembrie st. a. c. în comuna Habic — Héttük. Din program amintim:

Esmiterea mai multor comisiuni și apoi raportul lor. — Ascultarea prelegerei practice din istorie: »Sântul Stefan I-ul rege al Ungariei«, cu elevii din despărțământul al IV-lea de învățătorii local Gedeon Hădărean. — Ales. J. Sighișorean învățătoriu în Jernotfaia va diserta o temă »liberă«, ear' Alexandru Roman învățătoriu în Abafia va diserta: Însemnătatea instrucțiunii intuitive în școala elementară. — Raportul casariului și bibliotecarului. — Alegerea oficialilor pe anul administrativ următor. — Eventuale propuneri. etc. Georgiu Maior, președinte. Michail Pașcu, notariu

Contribuțiunea directă după porțunea canonică preoțească. »Unirea« scrie următoarele: În sensul rezoluțiunii Judecătorei reg. administrative ddto 10 Maiu 1905. Nr. 1305 are să se compute în dublu beneficiatului la statorirea listei viriliștilor din reprezentanța comunală, nu numai în cazul când o plătește beneficiatul, ci și atunci, când această contribuțiune o plătește biserica în locul lui. Motivele sunt că în sensul legilor vigente, darea imobilelor cade în sarcina individuală a usufructuarului; fiind usufructuarul beneficiului parochial respectivul preot: contribuțiunea obvenitoare pe imobilele ce aparțin beneficiului se prezintă ca dare personală, în consecința această contribuțiunea trebuie să se compute în favorul preotului la statorirea listei membrilor după dare ai reprezentanței comunale în sensul art. de lege XXII—1896, §. 33, Na impoartă, că darea o plătește biserica în locul preotului; căci din punctul de vedere al drepturilor comunale împreunate cu sarcina contribuțiunii decisiv e că darea în sensul legii în sarcina cui cade; și pentru aceasta nu se poate lua în considerațiune, dacă faptice solvirea dării în virtutea cutărui acord o ia altul asupra-și și respective biserica.

Formațiunea de muschi și oase a micilor copilași rămâne îndărăpt la copii cu boala engleză și scrotuloză sau pe lângă nutriție nepotrivită, cu deosebire la cei nutriți prea bogat cu lapte în etate tină. Adaosul de făină pentru băiați a lui Kufeke la laptele subțiat potrivit etății, îl face nu numai pe aceasta în stomachul băiatului ușor de mistuit, ci prin conținutul său de albuș și stoffe de minerale ridică forța de nutriție a laptelui de vacă și înfluențează favorabil asupra dispoziției carnei de muschi și formațiunii de oase. La rachitis și scrotuloză făina lui Kufeke, este un escelent mijloc nutritiv spre sprijinirea tratării speciale cu oleiu de ficat de pește cu fosfor.

Planul eficient de joc al XVII. loterii de clasă reg. ung. priv., a cărei prima tragere se va face deja în 23 și 24 Noembrie c., a apărut. Planul de joc al acestei loterii crite minunat, a rămas acelaș, ca până aci, dovadă, că acela s'a valorat în toate direcțiile. Abia va fi vre-un loc în Ungaria, în care Fortuna se nu-și fi întins darurile sale în formă de câștiguri principale participanților la aceasta loterie. În decursul funcționării loteriei de clasă reg. ung. priv. mii și mii au ajuns la bogăție și bunăstare, căci de fapt în decursul celor 16 loterii s'au plătit în câștiguri mici și mari cea 230 milioane cor. Fiind loteria împărțită în 6 clase și depunerile claselor au să se plătească din lună în lună și deoarece loturiile sunt împărțite și în $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ și $\frac{1}{2}$ e posibil fieștecui a se împărțea la ele și cu mijloace modeste.

Interesant din lumea teatrală. Una din cele mai răpitoare și picantă dintre divelnoastre era teribil chinuită de boala de teatru, de invidie. Ea invidia pe o colegă, care e acum mult la modă, pentru — automobilul ei. Fericita percurge vara cu trăsura sa de joară țara întreagă, în seson merge la probe și reprezentații și foile sunt pline de gloria ei de chauffense. Dar' gloria aceasta nu e va monopolisa mult colega, deoarece mica divetă și-a procurat un automobil și mai frumos și așa va percurge și ea fericită stradele capitalei. Mai interesant e însă să se știe: cum a devenit atât de fericită mica primadonă? Ea are să-și mulțamească norocul casei de schimb A. Török & Co. Budapesta. The-resienring 46 unde cu un los de clasă a câștigat un câștig principal mai mare, care a pus-o în poziție a-și procura un automobil prețios.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRATIEI

Un membru ocular. Din 17 Sept. se publicăm în Nov. — e prea târziu. De alte-ori scrie mai curând. Regretăm!

G. I. în I. Să publică acum. Colindele ceva mai încolo. Mulțumite.

A. P. în Nereu și Abon. 1528. Adresați-vă în afacerea Soiei la Nicolae Radu, plugar în Nucet (Szent-jánoshegy) posta Hortobágyfalva (comit. Sibiu). Puneți în scrisoare și o marcă postală de 10 fil. Densul poște are și sêmênță.

Ilasco Mo. (Ch. M.) Candelă se află aici la bolta Jickeli (str. Cisnădiei) Un calendar costă 50 fil. cu porto.

Vas. M. în Șarm pe C. Mergi la cel dintâiu post de finanți, acolo își vor spune.

D. D. în R. ab. Nr. 5025. Vezi mai sus adresa lui Radu.

I. Lîmb în Fr. (Germania). Ți-am scris în ar trecut la acest loc, că cere un catalog de cărți dela Krafft (Sibiu). Călinarul costă 50 bani cu porto.

Abon. Nr. 1528. Cărți date lui G. nu mai sunt. Despre »Soia« vezi mai sus.

T. A. B. în Bis. Mulțumite. Să publică toate.

Marla din G. Trimiteți piesa. Oda la timp pe-trivit.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul „Tipografie“ Henric Meltzer.

Amatorilor de cacao și ciocoladă se recomandă:

Candol-Cacao

al lui Joan Hoff

care are cel mai mic conținut de grăsime, este deci foarte ușor consumabil, nu cauzează nici când constipație, și pe lângă cel mai fin bun gust este extraordinar de ieftin.

Veritabil numai cu numele
Joan Hoff
și marca de scutire »Leuc«

Pachete à $\frac{1}{4}$ kg 90 fil.
» $\frac{1}{2}$ » 50 »
Să capătă pretotindinea.

Căsătorie.

Un tiner respicient la finanți, aflător în un oraș din Ungaria, voiește să ia în căsătorie o domnișoară română. Respicientele are plată fixă anuală de 1200 cor. și avere de 12.000 cor. fiind singurul fiu la părinți. Dela fiitoarea lui soție să recere să aibă o zestre de 4000 cor. și să știe și ungurește, de oare-ce în orașul, unde se află el, nu se vorbește decât limba maghiară. Ofertele se se adreseze în plic închis la redacția „Foil Poporului”. 256 1-2

O moară de vapor

cu două eaturi, zidită solid, cu 3 pârcehi de petri, întocmită pentru măcinat, plan și ca simplă moară de cernut și cu 4 1/2 jug. pământ lângă ea, aflătoare în loc bun și aproape de stațiunea călei ferate, esistență dela 1872 din pricină de retragere dela afacere, e de vândut cu preț convenabil, 254 1-3

Informații mai de aproape se pot lua dela administrația acestei foii, sub „Moaară de vapor”.

Este grandios rezultatul

cu

văpseala argintie ● ● ●

● ● ● pentru cuptoare.

Marca soarelui.

Singurul mijloc fără miros a ținea cuptoarele durabil frumoase. 258 1-6

Deposit principal la

LUDOVIC FUCHS.

Cine

dorește o bucură escelentă, care produce apetit,

cine

e slăbit,

cine

are puțin sânge,

cine

e slab, reconvalescent,

cine

nu poate dormi și e nervos,

cine

lăptează copii,

cine

e bolnav de plumăni

să nu întrelase, în propriul său interes, a bea **Berea**

H

ERCULES

specialitatea de bere nutritoare malț, care e recunoscută, că are efect escelent și se poate ținea mult. 223 4-10

Să capătă în toate neguțătoriile mai mari de desert și băcăni, în birturi și cafenele.

En gros: deponul de espedare fabrica de bere Hercules. Budapesta VII., piața Bethlen 3. Telefon 63-67.

Preț-curant gratis și franco.

În provincă espedare de probă în 5 kgr. (6 sticle cu rambursă).

Depositorul principal: I. B. Misselbacher senior, băcănie și neguțătorie de delicatose în Sibiu.

Bănci de școală folosite,

dar' reparate ca noue, cu 3 și 4 locuri de șezut sunt de vândut ieftin. Prețul de loc câte 1 cor. 50 bani la

WILHELM CONNERTH

253 1-3

Strada Gășteritei Nr. 53.

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai ieftin se poate afla în

Espediția de anunțuri

Iuliu Leopold

Budapesta, VII., Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștientiositate, punctualitate și ieftin publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budapesta, provincă și străinătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

Invățacei

să primesc care știu scrie și ceti bine la măestrul măsar

Lazar Banciu
în Turnișor.

289 3-4

Fabrica
Sterling

Remedy & Co.

Cascarets
(WOLFGANGSMARK)

Kramer
Indiana

America-nord.

Tablete de mânat ușor și cu efect sigur.

Trecere pe an mult preste 10 milioane de șatule.

Curat vegetabile. — Intărtoare de stomach.

Prețul per șatulă de probă cor. 1.20, pe șatulă de familie cor. 2.50.

Să pot căpăta numai în farmacii, în șatule originale.

Deposit pentru Sibiu în farmacia „La Vulturul negru” a dlui Carol Müller, mai departe se află în toate celelalte farmacii. 234 4-12

Paul Nendvich, Sibiu.

Sobe și cuptoare de fert
(Sparherde)

de toate prețurile

în esecutarea cea mai simplă și cea mai bogată.

Liferare se face din

Sibiu și Alba-Iulia

sau la dorință franco la ori-ce stațiune de cale ferată.

Liste de prețuri la cerere.

Paul Nendvich.

283 4-6

Deposit în Alba-Iulia.

Cele mai bune

nobilitări de viță de vie,

cum și vițe de vie cu tăietură și cu rădăcină, americ. sau europene

furnisează

Prima școală transilvană de viță de vie

Mediaș — Medgyes

a lui M. AMBROSI, proprietar de vii, presidentul comisiei de vierit a reuniunii economice transilvane sās. etc.

Preț-curant gratis și franco.

243 3-6

ATENȚIUNE!

4 perechi de ghete numai cu fl. 2.80
 din cauza de cumpărare a unei mari cantități în
 articlilor de ghete, cât timp ține proviziunea, se vor
 vinde pe preț de nimic. 1 pereche de ghete pentru
 domni și 1 pentru dame, de piele brună sau neagră,
 cu șinoare, I. calitate, galoșafi, cu talpă bătută tare
 cu cuie, mai departe 1 pereche de ghete de modă
 pentru domni și una pentru dame, cu pasepoil, foarte
 elegante, fasonul cel mai nou, tare, căptușiți cu
 materie caldă, provăzuți pentru iarnă, foarte drăgă-
 șafi și ușori. Mărimea după centimetri. Toate 4
 perechile costă numai fl. 2.80. Expedarea se face
 trimițând banii înainte sau cu rambursă prin

Esportul de ghete S. URBACH

Cracovia Nr. 286. 257 1-1

Schimbul se primește, și banii se retrimite fără
 amănare astfel că risicul e cu totul eschis.

Cognac medicinal.

Ape minerale

umplere proaspătă de toamnă

259 1-3 recomandă

Ludovic Fuchs.

„DUNĂREA“ societate de asigurare

Fonduri de garanță de preste 40 milioane cor. — Intemeiată la 1867.

Avem onoare a Vă încunoștiința, că societatea de asigurare »Dunărea«
 a înființat la centrala institutului de credit și economii »Albina« din
 Sibiu o agentură generală investită cu dreptul de a libera polițe.

Societatea de asigurare »Dunărea« care dispune de fonduri de garanție
 în sumă de preste 40 milioane cor., primește prin agentura ei generală din
 Sibiu (strada Măcelarilor nr. 20) pe lângă cele mai favorabile condițiuni
 asigurări contra daunelor cauzate prin

245 2-3

**foc,
 grindină,
 spargere de sticlă,
 furt prin spargere,** precum și toate combinațiunile de
 asigurări pe viață și de rentă viageră.

Promițând a rezolva prompt și culant ofertele ce ni-se vor înainta,
 Vă rugăm să ne onorați cu încrederea D-voastră și să uzați la ocasiunea
 dată de serviciile noastre.

»ALBINA«
 institut de credit și de economii.

Societatea de asigurare
 »DUNĂREA«

Biroul agenturii principale:

Sibiu, strada Măcelarilor nr. 20.

Publicațiune.

Prin aceasta se aduce la cunoștința generală, că, după-ce înaltul minister reg. ung. de finanțe prin organele
 sale centrale a efectuit revisia losurilor clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. priv. (a XVII-a loterie), losuri s'au predat
 colecturilor principale spre vânzare mai departe. Planul de tragere aprobat de înaltul minister reg. ung. de finanțe
 se publică aci:

Planul loteriei de clasă reg. ung. privileg. A 17-a loterie. 110.000 losuri, 55.000 câștiguri.

CLASA I. Depunere 12 cor. Tragerea în 23 și 24 Nov. 1905.		CLASA II. Depunere 20 cor. Tragerea în 19 și 20 Dec. 1905.		CLASA III. Depunere 32 cor. Tragerea în 16, 17 și 18 Ian. 1906.		CLASA VI. Depunere 24 cor. Tragerea din 28 Martie până în 24 Aprilie 1906.			
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (un milion)			
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000				
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000				
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000				
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000				
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000				
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000				
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000				
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000				
100 à 100	10000	110 à 300	33000	120 à 500	60000				
3350 à 40	134000	4350 à 80	348000	4850 à 130	630500	Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (un milion)			
3500 câșt.	cor. 263000	4500 câșt.	cor. 528000	5000 câșt.	cor. 916500				
CLASA IV. Depunere 40 cor. Tragerea în 13, 14 și 15 Febr. 1906.		CLASA V. Depunere 32 cor. Tragerea în 7 și 8 Martie 1906.							
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane						
1 à	90000	1 à	100000						
1 à	30000	1 à	30000						
1 à	20000	1 à	20000						
1 à	15000	1 à	15000						
3 à 10000	30000	3 à 10000	30000						
5 à 5000	25000	5 à 5000	25000						
8 à 2000	16000	8 à 2000	16000						
10 à 1000	10000	10 à 1000	10000						
120 à 500	60000	120 à 500	60000						
4850 à 170	824500	3850 à 200	770000						
5000 câșt.	cor. 1120500	4000 câșt.	cor. 1076000						
						Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (un milion)			
						1 Premiu 600000 60000 1 Câștig 400000 40000 1 à 200000 20000 1 à 100000 10000 1 à 80000 8000 1 à 60000 6000 1 à 50000 5000 1 à 40000 4000 2 à 30000 6000 2 à 25000 5000 4 à 20000 8000 5 à 15000 7500 25 à 10000 25000 50 à 5000 25000 405 à 2000 81000 760 à 1000 76000 1140 à 500 57000 30600 à 200 612000 33000 câștig și premiu cor. 10555000			

Pentru tragerea clasei I. care să face publice în **23 și 24 Nov.** a. c. în prezența autorităților de controlă de
 stat reg. ung. și în prezența unui notar reg. în sala de tragere (IV. Eskütér, intrarea strada Dunării) se pot căpeta losuri la
 toți colectorii ai loteriei de clasă reg. ung. priv.

Budapesta, 29 Octomvrie 1905.

Direcțiunea loteriei de clasă reg. ung. priv.
Contele TELEKI. HAZAY.

Pályázat.

10363/1905. alisp. sz. Szobvármegyénef elhalálozás folytán megüresedett levéltárnoki állásra pályázatot hirdetek.

A minősítési kellékeket az 1883. évi I., az illetményeket pedig az 1904. évi X. t.-cz. állapítja meg.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a vármegye főispánjához czimezve a 125000/1902. B. M. számú Vármegyei Ügyviteli Szabályzat 3-5. §§-ában előirt módon 1905. évi november hó 15-ig annyal inkább hozzám nyujtsák be, mivel később beadott kérvényeink nem lesznek figyelembe vehetők.

Oly pályázók pályázati kérvényei, kik még végleges vármegye vagy állami szolgálatban nem állanak, a minősítést igazoló okmányokon kívül még az elkölcsi előéletüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló hatósági és az ép testalkatukat és kifogástalan egészségi állapotukat igazoló tisztí orvosi bizonyítványnyal is felszerelendők.

Nagyszében, 1905. évi október hó 25-én.

Alispán helyett:

Stroia István s. k.
vm. főjegyző.

252 1-1

Nr. 743/904.

251 1-2

Publicațiune.

Comuna **Chesler** — de 970 suflete — dă în arândă pe calea licitațiunii publice în 22 Noemvrie a. c. la 2 ore d. a. edificiul făgădăului cu drept de vânzare deschis a beuturilor, împreună cu vindere de tutun, sare și boltă pe 3 ani, din 1 Ianuarie 1906 până în 31 Decemvrie 1908 st. n.

Prețul strigării 400 cor.

Vadiu 10%.

Oferte în scris și ulterioare nu se admit.

Chesler, la 26 Octomvrie 1905.

Primăria comunală:

Eugen Bian,
not. cerc.

Isaila Papara,
primar.

Nr. 1834/905
not.

249 2-2

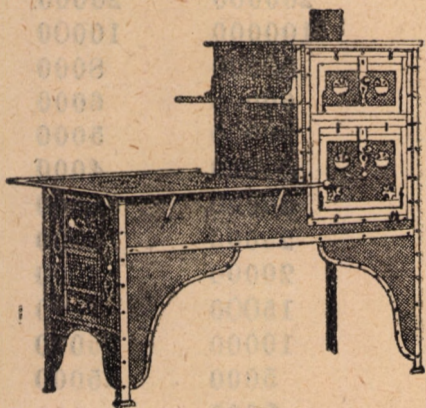
Publicațiune.

Comuna politică **Colun** (comit. Făgăraș) va da în licitațiune publică pășunatul de iarnă din teritorul de miriști cu 200 cor. prețul strigării, vadiu 20%, precum și pășunatul numit »La perisor«, »Plute« și »Intre Olturi« cu 200 cor. prețul strigării, vadiu 20%, în 5 Noemvrie st. n. a. c. la 2 ore p. m. în cancelaria comunală.

Colun, în 22 Octomvrie 1905.

Alex. Comsia,
not. cerc.

Ioan Teca,
primar.

Cuptoare pentru culină (Sparuri, Sparherde)

de tinichea (blech) și **ouptoare de masă** în mare asortiment, executare solidă și cu prețurile cele mai ieftine.

Carol F. Jickeli
Sibiu.

219 6-

A XXV-a loterie de binefacere reg. ung. de stat

pentru scopuri de folos general și binefacere.

Aceasta loterie are 7691 de câștiguri în sumă totală de 365.000 cor. cari se plătesc în număr.

Câștigul principal 150.000 cor.

Mai departe:

1 câștig principal cu . . . cor.	50.000	20 câștiguri cu à cor.	500
1	20.000	50	100
1	10.000	100	50
2 câștiguri cu à	5.000	1000	20
5	2.000	6500	10
10	1.000		

Tragerea nesmintit în 28 Decemvrie 1905.

Un los costă 4 cor.

Losuri se capătă la Direcțiunea de rente a loteriei reg. ung. în Budapesta (Oficiul principal de vamă) la toate oficiile postale, de dare, de vamă și de sare, la toate stațiunile căilor ferate și în cele mai multe trafici și zarafii.

250 1-4

Direcțiunea de rente a loteriei reg. ung.

BORVIZ DE REPAT

IZVORUL BATHORI
CEA MAI BOGATA
APA MINERALA
IN ACID CARBONIC

237 8-52

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de flocare afaceri de bancă și de zarafie prin
Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de case de fer

(săfe de depozit), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 1 43-52

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Avis de neguțătorie.

Subscrisul am onoarea a aduce la cunoștința p. t. public, că am deschis în Sibiu

Piața mică Nr. 2

în localul de colț al edificiului parochial rom.-cat. o

neguțătorie de vase cu email și de argint-china.

Nisuița mea va fi a desface pentru onor. p. t. public marfă bună și solidă cu prețuri foarte ieftine.

Cu distincă stimă

Ignat Welsz

Piața mică Nr. 2.

242 8-3